

Kiadja: Országos Meteorológiai Szolgálat
(Dr Radics Kornélia elnök)
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
(Dr. Góra Zoltán, tű. vezérőrnagy, főigazgató)
Balatoni Vízügyi Rendőrkapitányság
(Horváth László, r. ezredes, kapitányság vezető)

Október 31-én befejeződik a szezonális vihar-előrejelző és viharjelző szolgáltatás tavainkon

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) a 46/2001 BM rendelet alapján április 1-től október 31-ig a balatoni, a velencei-tavi és a tiza-tavi viharjelzések meteorológiai kiszolgálására vihar-előrejelző szolgáltatást üzemeltetett. A viharjelzést és a riasztást a lakosság és az üdülőközönség részére a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) fényjelző rendszere biztosította.

A viharjelzések összesített fenntartási ideje a tavalyihoz képest 250–300, a Velencei-tónál majd 400 órával nőtt. Az emelkedést nagyobb részben a másodfokú viharjelzések fenntartásának megnövekedése (250 óra körül) okozta. 2010-től kezdve, az idei év a második legviharosabb év volt a viharos napok számát tekintve (a szezon első hat hónapjára összegezve). 2017. október 30-ig a nyugati medencében 2634, a középső medencében 2235, a keleti medencében 2259, a Velencei-tónál 1830 órán át volt érvényben első- vagy másodfokú viharjelzés. A Tisza-tónál az előző évhez képest közel 300 óra növekedés mutatkozik, mivel idén 1333 órán át volt érvényben valamilyen fokozatú viharjelzés.

Országos Meteorológiai Szolgálat: A 2017. évi viharjelzési szezon időjárásának főbb jellemzői az alábbiakban foglalhatók össze.

Erős viharok október végéig 13 alkalommal érték el a tavat. (Összehasonlításképpen: 2015-ben kilenc, míg 2016-ban öt erősen viharos nap volt.) Áprilisban és májusban egy-egy, júniusban és augusztusban két-két napon, július hónapban három napon is volt 90 km/h-t meghaladó szélmaximum. A legnagyobb vihar július 10-én, a hónap legmelegebb napján tört a tó délkeleti részére orkán erővel és nagyobb károkat is okozva. Ekkor a balatonaligai szélműszer 157 km/h sebességű szelet regisztrált az átvonuló heves zivatarban. A szél fákat csavart ki, vitorlásokat rongált meg.

Idén októberben 4 alkalommal voltak még erős viharok. A szezon második legnagyobb vihara a mérések szerint október 29-én tombolt. A vihar egy Észak-Európában kialakult intenzív ciklon nyomán alakult ki, amely Közép-Európában sokfelé okozott jelentős károkat és a légörvény hidegfrontja mögött északi áramlással sarkvidéki eredetű légtömegek törtek be a Kárpát-

medencébe. A Balaton déli részén délutántól többször alakultak ki 90–100 km/h sebességet is elérő, vagy meghaladó széllesek. Ezen a területen 3 műszer is jelzett 120 km/h feletti, azaz már orkán erejű széllesek. A legnagyobbat ezek közül Siófokon mértük 131 km/h-val, de Balatonöszödön 125,6 km/h, Fonyódon 121 km/h volt a szélmaximum.

Az átlagos szélességeket tekintve a Balaton keleti medencéjében, és a Balaton nyugati részén egyaránt az április volt a legszeleesebb hónap. Az áprilison kívül a szeptember volt még mindkét területrészen a sokévi átlagnál szeleesebb. Így a szezon első hat hónapja összességében az átlagosnál 6-10%-kal volt szeleesebb.

2017-ben a viharjelzési szezon első hat hónapjának együttes átlaghőmérséklete Keszthelyen 1,3 fokkal, Siófokon 2,0 fokkal haladta meg az 1961–1990-es évek átlagát. A havi bontást tekintve az április és a szeptember hónap volt az, amikor a középhőmérséklet legjobban megközelítette a sokévi átlagot, vagy kissé az alá is csökkent. A többi, az átlagosnál melegebb hónapok közül most az augusztus lett a legforróbb Siófokon 24,0 °C, Fonyódon 23,7 °C fokos középhőmérséklettel, ami körülbelül fél fokkal volt magasabb, mint az előző hónap átlaga. Az év legmelegebb napja a Balatonnál augusztus 4-e volt. Ekkor Fonyódon 39,0 fokig, Keszthelyen 38,5 fokig, Siófokon is 38,0 fokig emelkedett a hőmérséklet. A 30 fok feletti középhőmérsékletű, úgynevezett hőségnapok száma is igen magas volt: a Balaton keleti medencéjében 36-38 nap, Tihanytól keletre átlagosan 40 nap volt, ami viszonylag egyenletesen oszlott el a nyári hónapok között, jellemzően 10-15-15 nappal. A nyári hónapok átlaghőmérséklete Siófokon 23,4 °C, Keszthelyen 22,1 °C volt, ami mindkét helyen 1,6 fokkal magasabb, mint a közelmúlt, az 1990–2015-ös évek átlaga. A Balaton vize július 21-én melegedett fel a legjobban, a Siófokon mért hőmérsékleti maximum 28,9 °C volt (1 m mélységben).

A csapadékviszonyokról elmondhatjuk, hogy az áprilistől szeptemberig terjedő időszakban a keleti medence térségében az átlagosnál kissé kevesebb, 331 mm, a nyugati területeken az átlagosnál valamivel több, 397 mm körüli csapadék hullott. Ez az eltérés mindkét területen 5%-on belül maradt az 1961–1990-es évek átlagához képest. A három nyári hónapban az eltérések ellenkező előjelűek lettek. A Balatonnál területi átlagban 200 mm körüli csapadék hullott, ami a szokványosnál 12%-kal kevesebb csapadékot jelent a nyugati részeken és átlagosan 3%-nyi többletet a keleti medence térségében. A nyári és az őszi hónapokban (a száraz augusztus kivételével) egyaránt volt havi 1-2 csapadékosabb nap, amikor a lehullott csapadékmennyiség elérte vagy meghaladta a 30-40 mm-t, néhol az 50 mm-t is. A zivataros napok száma a keleti medencében 28, nyugaton 35 nap volt, ami négy nappal kevesebb a 2000 utáni időszak átlagánál.

A Balatonra kiadott másodfokú viharjelzések fenntartási ideje a teljes időszaknak a keleti medencében 18,1, a középső medencében 18,3, a nyugati medencében 18,3, míg a Velencei-tónál 12,0 százalékára terjedtek ki. A Tisza-tónál a másodfokú viharjelzések fenntartási ideje a teljes időszaknak mindössze 6,4%-át tette ki. Ezen értékek az előző évihez képest mindenhol emelkedést mutatnak.

A 2017. évi szezonban kiadott balatoni viharjelzések statisztikája október 30-ig

2017. Balaton medencék	kiadott viharjelzések száma db.									IV.-X.
		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	összesen:	db.
Nyugati	I. fok db	11	20	16	30	12	14	8		111
	II. fok db	18	14	19	26	10	10	6		103
Középső	I. fok db	12	16	16	27	11	11	9		102
	II. fok db	14	12	25	25	9	9	7		101
Keleti	I. fok db	14	20	20	27	9	13	11		114
	II. fok db	17	13	21	23	9	9	8		100

2017. Balaton medencék	fenntartott órák száma									IV.-X.
		IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	összesen:	óra.
Nyugati	I. fok óra	248.5	250.5	184	232.8	148.7	183.3	78.8		1327
	II. fok óra	182.4	97.2	157.6	131.2	124.6	116.5	127.7		937
Középső	I. fok óra	232.6	218.7	172	227.2	139.6	213.5	93		1297
	II. fok óra	196.2	90.8	166.3	132.1	110.1	107.7	135.8		939
Keleti	I. fok óra	244	221.5	186.1	208.8	134.8	203.5	131.8		1331
	II. fok óra	196.5	90.7	158.3	133.1	107.3	112	131.0		929

Tavaink időjárásról az érdeklődők az OMSZ honlapján, a folyamatosan frissülő www.met.hu/tavaink oldalakról kaphattak részletes információt. Ugyancsak sokan használták a viharjelzés és az időjárási helyzetet folyamatosan követő, ingyenesen letölthető, OMSZ-os Meteora mobil alkalmazást.

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság: A katasztrófavédelem mindenkori törekvése az állampolgárok biztonságának fokozása. Cél, hogy a Balaton valamennyi viharjelző állomásán az új, környezetbarát, nagyobb megbízhatósággal működő LED-es lámpák működjenek. Az idei szezon kezdetével – Balatonudvari, Örvényes, Tihany, Balatonföldvár állomások cseréjét követően – most már hazánk legnagyobb tavánál tizenhat állomáson LED-es fény gondoskodik a biztonságról.

A Velencei-tónál további igény mutatkozott viharjelző állomás telepítésére a biztonság fokozása érdekében. Az igényfelmérést követően a katasztrófavédelem egy tóparti szálloda tetejére stabil LED-es viharjelző állomást telepített, valamint a tömegeket vonzó létesítményen belül viharjelző megjelenítő képernyőt is elhelyezett.

Erre a szezonra készítette el a „Biztonságban tavainkon” című kiadványt, amelynek célja, hogy egy olyan áttekinthető, lényegi információkat tartalmazó brosúra legyen hozzáférhető az állampolgárok számára, amely valamennyi fürdőző számára hasznos információval szolgálhat a viharjelző rendszerekről, azok működése során a helyes magatartási formákról. Jelenleg tízezer példányban készült el a füzet, amelyet a vízrendészeti kapitányságok juttatnak el főként gyermekekhez. A kapitányságok évről évre felkeresik az általános iskolákat, hogy ott előadást tartsanak a vízen tartózkodás és viharjelzés szabályairól. A katasztrófavédelem célja mindemellett a kiadványt minél több Balaton-parti szállodába is eljuttatni és nem titkolt szándéka, hogy az elkészült brosúra strandokon, valamint közintézményekben is hozzáférhető legyen.

A technikai üzemeltetési feladatokat a BM OKF megbízása alapján a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület (RSOE) látta el. A szervezet a 2017-es viharjelzési szezonban számos alkalommal vett részt nagy létszámú rendezvényeken a Balatonon.

Baltoni Vízirendészeti Rendőrkapitányság: A Baltoni Vízirendészeti Rendőrkapitányság hat vízirendészeti rendőrőrsén 25 szolgálati kisgéphajóval 56 fő lát el szolgálatot a vízen. A folyamatos vízirendészeti jelenlét a nyár teljes időszakában biztosított volt. Elsősorban nem a fürdőzők, hanem a szörfösök, vitorlázók és egyéb vízi járműveket használók körében volt szükség rendőri intézkedésre, mentésre, mely betudható a hirtelen időjárási változásoknak, mely esetenként közlekedési problémákat okozott. A Balaton számos fesztiválnak és vízi rendezvénynek ad otthont, ilyenkor a Vízirendészet folyamatosan kapta a viharjelzők állapotáról az információt, hogy felkészülhessenek egy esetleges mentési helyzetre, havaria megelőzésére.

A Baltoni Vízirendészeti Rendőrkapitányság munkatársai a viharjelzési szezonban október 27-ig 166 esetben 403 fő fürdőző, vagy hajózó személyt mentettek ki a vízből. 2017. április 1. és október 27. között 20 ember fulladt a Balatonba. Egyetlen olyan halálos kimenetelű vízi baleset sem történt, amely elmaradt, vagy későn kiadott viharjelzés következménye lett volna.

A vihar-előrejelzésről és viharjelzésről szóló tömegtájékoztatás

Az időjárási tájékoztatások, előrejelzések és viharjelzések a közszolgálati rádió, valamint az Internet (www.met.hu, www.katasztrofavedelem.hu, www.rsoe.hu) közvetítésével kerültek nyilvánosságra. A viharjelzések tóparti megjelenítését a Balaton körül 31, a Velencei-tónál 3, míg a Tisza-tónál 5 fényjelző lámpaegység végezte, amelyet a Balatonnál még mobil fényjelző egységek is kiegészítettek. A katasztrófavédelem az idén is fokozottan felügyelte a rendszer üzemeltetését, a vihar okozta károkat elhárította, így a rendszer a teljes viharjelzési időszakban biztonságosan üzemelt.

Részletes időjárási tájékoztatást a 06 90-603-423, illetve elő- és utószezonban éjjel a 06 90-603-421 emeldíjas telefonszámokon lehetett kérni. (A hívás díja 381 Ft/perc, melyben az áfa mértéke 27%.)

A viharjelzések és a baltoni időjárási előrejelzések az OMSZ Előrejelzési Főosztályának szakmai felügyelete mellett készültek és operatív módon jutottak el a Baltoni Vízirendészeti Rendőrkapitánysághoz, a Víziimentők Baltoni Szakszolgálatához és további megrendelőkhöz, így például a Baltoni Hajózási Részvénytársasághoz. A nagyobb vitorlásversenyek, illetve tömegrendezvények meteorológiai biztosítása OMSZ Siófoki Viharjelző Observatóriumából történt.

Budapest, 2017. október 31.

Dr. Radics Kornélia
elnök

Dr. Góra Zoltán
tű.vezérőrnagy, főigazgató

Horváth László
r. ezredes, kapitányság vezető

Országos Meteorológiai Szolgálat

**BM Országos Katasztrófavédelmi
Főigazgatóság**

**Baltoni Vízirendészeti
Rendőrkapitányság**